

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Mi teszi tönkre az ipart?

A munkaadók, vagy a népgyűlési terminológia szerint a kizsákmányolók, egy küldöttsége járt minap a belügyminiszternél, akit egynéhány szakszervezet fölfüggesztésére kértek. Az ipar tönkretételével vádolták meg a munkásságot a munkáltatók, míg ezeket viszont csak, mint kizsákmányolókat aposztrofálják az ipar állítólagos tönkretetevői.

Ezekben a véleményekben csucsosodik ki az a nagy távolság, amely a munkaadók és a munkások közé furódott. Ez már nem a meg a nem értés, ez nem is osztályharc, ez egyenesen a gyűlölködés. A gyűlölet pedig annyira szubjektív, annyira mindent az én javára torzító érzés, hogy a való igazság egész bizonyosan hiányzik mindkét fél állásfoglalásából. Az az aranynek nevezett középuton van, amelyet mindennap kétségbevonnak és amely mégis van.

Bizonyos dolog, Marx dogmái alapján egyetértés, testvéries együttműködés, a közös cél felé való összeharmonizált törekedés nem lehet munkaadó és munkás között, mert a mindent mozgató anyagi érdekek is ellentétesek. Bizonyos azonban, hogy ennek a minduntalan nyilvánosságra jutó

gyűlölködésnek csak az alapja igazolható a szociológia tudományos fegyvereivel, de ami ebből az alpból, fattyuhajtásként kiserkedt, már ellenkezésbe jut magával a kiindulási ponttal: az anyagi érdekek ellentétes természetével. Itt már a maga javát mindegyik a másik megrontása árán keresi. Ez pedig csakugyan oda vezet, amire a munkaadók küldöttsége célzott: az ipar halálára. Ők csak az éjszakai tévedetek, amikor azt a szakszervezetek terrorizmusában keresték.

A valódi ok a gyűlölködés.

Nem tudni: Andrassy Gyulát ennek a megismerése vezette-e arra a kiterő kijelentésre, hogy vizsgálatot indít. Kétségtelen azonban, hogy ennek az egyedülvalóan helyes igazságnak a szellemében beszélt. Igen helyes volt a válasz, bizonyítéka a dolgok mélyére látni tudó igaz államférfiu éleslátásának. Ha nem is fenéig tejfel a munkaadók ortodox nézőpontja, de valamelyest igazat beszélt k. A magyarországi szakszervezetek tényleg terrorizálnak, azonban korántsem olyan mértékben, amely veszélyeztethetné az ipar egészséges kifejlődését. A terror megvan, de ennek egyik főoka az, hogy az ipari munkásság egy igen jelentékeny hányada még mindig szervezetlen és ezeket az igen sokszor

jogos és szükségszerű bérharcok eredményessé tételére csak erőszakkal lehet rávenni. Ez azonban csak azok szemében hiba, akik a gazdasági szocializmus fegyverkezési módját, a kollektivitást károsnak, veszedelmesnek tartják. Egy más világnézet, talán maradi, állásfoglalása ez, amelylyel számolni azonban nem lehet, nem szabad, mert ellentétes a fejlődéssel és így tehát meddő falra borsót hajigálása.

Ezzel könnyű végezni a szocialistáknak, azonban van egy más motívum is, amely már tényleg sötét, visszataszító színben mutatja föl a szakszervezetek működését. Az okszerű terror, amely az önvédelmet szolgálja és amelyet csupán a magyar nyelv szegénysége miatt kell ezzel az undort keltő szóval megjelölni, megbocsájtatható. Ez az ellenargumentumok fölvonulásában nyilvánulhat, ez a véleményváltoztatás kiforszírozása. Ha csak eddig mentek volna a szociáldemokraták, teljes bocsánat. Am ők a terror legsúlyosabb fajtáit is alkalmazták. Halálos fenyegetés, fejbeverés s ehhez hasonló rémitgetések egész oldalakat foglalnak le az ő misszionáriusi szótárukban. Itt az ököl érvényesül, vagyis a marxizmus csodatiszta tételének a megcsufolása. Ennek a szélső és éppen a tudományos készülségü

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

Az Igazgatóság.

TARCA.

RÓZSÁK.

Irta: Köhalmi József.

A názareti országa jött el akkor. A császár, a hatalmas és bus ifju császár alázatosan meghajtotta a fejét a kereszt előtt. A pogány énekek hangja elhalt és mindenütt a szent zsolozsmák bünbánó jajja hangozott. És mig a császár letéve a biborban születettek gyöngyös palástját, mély áhitattal imádkozott a kereszt előtt, azalatt vad gyönyörűséggel pusztítottak az ő katonái, cselekedvén ezzel az új istennek tetsző dolgot.

Xantipposz, az agg bölcselő kint üldögélt a kertben. A hátát sütötte az erős napfény és ez jó volt, ettől a drága kis melegségtől fölengedett valami a lelkében. Most úgy érezte, hogy letért az igazság útjáról, mikor gyűlölettel gondolt azokra, akik a názareti vallását követik. És elgondolkozott a vén

bölcs, amíg a hátát sütötte a bőséges, áldott napsugár.

— Igen . . . a Nap ide jött el. Nagy világosságokra vártak az emberek, és a názareti ember papjai azt ígértek azoknak, akik hozzájuk jönnek, hogy megmentik az ő lelkeket a bün sötétségétől . . .

A názareti hívői . . . mind szomorúak és azt mondják, hogy ők boldogok . . . Valóban fölülte állanak a szomorúság titkos szépségei az öröm mámorának? Bünhődnünk kell, suttogják és a szemükben a vágyak tüze ég.

Tehát bünhődni kell a csodás részegségekért, a forró csókokért, amiket szomjas ajakkal adtak egymásnak az élet nagyobb dicsőségére? A dionizoszi játékok isteni életöröme örökre elveszett volna?

És elmerengett Xantipposz, a vén epikureus, aki szerette az édes bort, a lantnak méla hangját, mikor a rapszodoszok énekét kísérte, szerette a finoman vésett márványköveket és tudott örvedeni az élet apró

kellemességeinek, mert Xantipposz szerette az életet.

Elmerengett és bágyadt, langyos félálomban újra látta a Tavasz ünnepét, az utolsó pogány ünnepet. Rózsák illatát érezte maga körül és fehérkaru lányok pajkos kacagása — olyan, mintha ezüstlapra igazgyöngyöt pergetnének — hangzott feléje . . .

Az arany triposzról finom szálakban száll az áldozat füstje, egy darabig egyenesen száll a csöndes levegőben, aztán megreszketve fűrtökbe omlik és elfoszlik . . . Körülötte pedig fehér ruhában, rózsakoszorúval a fején, táncol a sok ünneplő ifju, leány. Körben összefogóvza szélesen rengenek, mint egy hexameter, amibe a lányok kicsi lába veri a daktilost. Lágyan zeng az ünnepi ének, az ifjak éneke, hasonlatos a dárda csengéséhez, amelyet még vér nem ért soha . . .

Igy álmodozott az agg bölcs, mig lassankint elaludt ültében. Mikor felébredt, a nap már magasan járt. És most, ezen a ragyogó tiszta napon, megszállta valami nagy rajongás a városért, az istenek templomaiért,

szociálisták között leginkább üldözött fegyvernek az alkalmazására csak az vetemedik, aki az erejét messze túlhaladó követelés kivívására vállalkozik. Nyilvánvaló ebből, hogy a szakszervezetek már most akarják elérni azt, amit például csak tíz év múlva érhetnek el. Ezt az időt pedig nem lehet elsikkasztani, ezt keresztül kell szenvedni és ha mégis ragaszkodnak korlátugrási fixa ideájukhoz, bizony jó lesz a korlátok fölépítése.

Hanem ez a korlát semmi szín alatt sem lehet a szakszervezetek feloszlata; teljesen elégedő arra a szigorubb hatósági ellenőrzés és a dolgozni akaróknak esetleg karhatalommal való megvédése. Ennyit azonban föltétlenül meg kell tenni. Mert ha igaz is, hogy nagy a gazdasági elmaradottságunk és amiért a mi szociálistánk most harcolnak, azok a fejlettebb államokban már meghaladt dolgok, s a követelés így jogos színezetet nyer, ám amint a munkások nem akarnak — e szerint — sanyarogni a mult büneiért, ugyanígy jogos, ha a munkaadók sem óhajtják azt.

Ez is bizonyítja, hogy a teljes jog egyik részén sincs meg és ezeknek az egymásra merőlegesen szétfutó érdekeknek az összeegyeztetésére — már amennyire lehetséges — igenis az államnak kell vállalkoznia, amelynek eminens érdeke, hogy a polgárai között dúló széthúzás megszűnjön. Andrassy egyénisége garancia arra, hogy megtalálja a helyes irányt; hogy meglassa azt a mérhetetlen veszedelmet, amelyet a szakszervezetek feloszlata okvetlenül magával hoz. Amint bekövetkezett az, Bismarck tévedése folytán Németországban, a nyolcvanas években.

— Tartalékosok behívása. A tartalékosok ez évi behívására vonatkozó miniszteri rendelet most jelent meg. A behívás erre az

az ifjakért, akik okos szemmel tekintenek rá, amíg figyelemmel hallgatják az ő szavát. El is határozta, hogy lemegy a városba. Bemutatta Xéniahoz, az ő egyetlen, szépséges lányához és homlokon csókolva elbucszott tőle. Azután lassan, gondolatokba mélyedve lejtött a hegyről.

*

Xenia a nagy Tavaszt élte. Az élet egyetlen, forró tavaszát, az álmok, a vágyak idejét. Ha fehér homlokát kényszerítve hallgatta atyja bölcseskedését, akkor is csak egy csudaszép szó zsongott a lelkében, mert neki a legszebb muzsika volt ez a szó: szerelem.

Most kiment a kertbe s a jázmin gyöngéd virágaiból koszorút kötött, hogy fölékesítse a házi oltárt. Harmatos virágokkal áldozott a szerelem istennőjének, csukott ajakkal, szüzi csókkal illetve Aphrodité képemását. Az ifjura gondolt . . .

A keresztények ünnepén látta. A szemében különös fényesség csillogott, némán, átszellemült arccal ment a kereszt után. Mászor a holtak ligetében találkoztak. Az ifju elment mellette, nem nézett rá. Xenia akkor egy szál virágot dobott eléje. A szép ifju hátrafordult és egy pillanatra belenézett a szemébe. Aztán a virágzálat csendesen visszajuttatta a porba . . .

De Aphrodité hatalma nagy a szívek fölött. Mikor harmadszor találkoztak, a sápadt ifju hosszasan, fájón tekintett reá és odalépett hozzája.

— Én ismerlek téged, leány. Tanítványa voltam az édesatyádnak és sokszor láttalak

évre is a három heti aratási fegyverszünet figyelmébe vételével állapított meg. A behívásokat már március közepén megkezdik és a Boszniában állomásozó zászlóaljok tartalékosai oda vonulnak be. Azon tartalékos tiszthelyettesek és tiszteknek, akiknek csak 1910. évben kellene bevonulni, de már az idén be akarnak vonulni, kérelme, a rendelet szerint, teljesítendő. A hadgyakorlatok alól való fölmentést csak kivételes esetben engedik meg.

A munkásházak sorsa.

Végleges lebonyolítás.

Dr Cicatricis Lajos, vármegyénk alispánja, a mindszenti munkásházak ügyének végleges lebonyolítása céljából személyesen rándult le hozzánk a tegnapi és tegnapelőtti napokra. Vele jött dr Csergő Károly vármegyei aljegyző is.

A munkásházák építésének elősegítésére kiküldött bizottságot, ugyszintén azon érdekelt szőlőföld-tulajdonosokat is összehívta az alispán, akikkel a bizottság ezideig nem bírt megállapodásra jutni s a tárgyalásokat személyesen vezette, még pedig oly eredménnyel, hogy a makacs birtokosok egy részét sikerült engedékenységre bírnia. Fájdalom, még mindig maradt néhány gazda, akik oly értékét kérnek földjeikért, melyeket a legjobb akarattal sem lehet megfizetni. Nevezetesen: kérnek az egyszerű szántóföld négyszögöleért 2 (mondj: kettő) koronát.

Tudni kell, hogy a megvett földek 20 százaléka utcaterületekké válik. Ha tehát hozzáadjuk a 2 koronához a 20 százalékat, akkor egy négyszögöl kiosztandó terület 2 korona 40 fillérbe kerülne, holott mindenki tudja, hogy az ujosztásnak nevezett község részben az üres telkeket alig lehet 2 koronájával eladni. Inkább kevesebbet kap érte az eladó, mint többet.

Csodálatos, hogy e telepítés kezdetekor 1 koronára becsült, 1 koronájával adott-vett porták birtokosai szintén apró emberek, akik jól tudják, hogy senyvedő felebarátjaik részére

a ti békés kis házatokban. Lizander volt a nevem és akkor még hittem a pogány istenekben. De akkor te nem láttál meg engem. Most Anasztázjusznak hívják.

Most ide várja Lizandert. Atyja nem tudja, hogy az ő leghüségesebb tanítványa már keresztény, és bizonyosan szívesen fogadja, hiszen Lizander szereti őt.

El is jött. Rózsákat hozott, gyönyörű rózsaszín rózsákat. Fáradt volt és csendesen mosolyogva mondta:

— Boldog és bűnös vagyok, Xéniam. Ma, mikor leborultam a kereszt előtt, nem tudtam imádkozni, mert rád gondoltam. Mindig rád gondolok. Ne vond el a fejed, engedd, hogy megsimogassam a hajad, hogy végigcsókoljam a te lágy fehér karod és mert sokat szenvedtem érted, engedd, Xénia, hogy a melledre hajtsam a fejem. Csókolj, leány . . .

Nézd ezeket a rózsákat. Néked hoztam. Ma virágáldás volt, a kegyeséletű püspök megáldotta és azért kétszeresen kedvesek nekem.

A lány elfordult.

— Nem kell, suttozta. Tudom, hogy rosszul esik neked, de nekem nem kell szentelt virág . . .

— Hát nem szeretsz, Xénia?

A lány hallgatott. Lizander az ölébe rakta a virágokat és elment. Xenia pedig ismét bement az oltárhoz és ráhullatta a szerelem rózsáit . . .

*

Xantipposz leért a városba. Messziről hallatszott a rombolók lármája, összefolyva

vennék a földet s az árát azoknak is kell megfizetni, még sincsenek semmi méltánylással.

Dicséretes türelemmel és buzgósággal tárgyalt alispánunk minden renitens polgárral s remélni lehet, hogy végre is sikertüni fog a kérdést mielőbb megoldania. Kezére dolgozik a bizottságon kívül dr. Csergő Károly megyei jegyző, valamint Antal András községi jegyző is.

A tárgyalások befejeztekor megállapított, hogy a mutatkozó vásárlási akadályok dacára is megszerezhető mintegy 300 portához való terület és az akadékoskodók földjei már nélkülözhetők, vagyis ezen területek megszerzése mellőzhető.

Többször sajnálatának adott kifejezést alispánunk a túlkövetelések fölött, annál inkább, mert ha a jelen akciót lezárja, akkor a kimaradott területek a kombináción kívül fognak esni s környékezve a sok kerületlen porta által, előreláthatóan felényi értékűvé fognak válni, mert termésük alig lesz a bitangolástól megóvható.

A tervbe vett 300 portából az alispán kiosztana a munkások részére 250 portát. A többi 50 részben azon eladók között lenne kiosztva, akik házhelyet kötöttek ki maguknak, részben pedig olyan iparosok között, akik az új telepítésen belül óhajtának lakni.

Intézkedett az alispán, hogy közzétesse a lakossággal azon föltételek, amelyek mellett a porták megszerezhetőek. E feltételeket következő számunkban fogjuk ismertetni, mivel azok csak lapunk zártakor jutottak tudomásunkra.

Ujdonságok.

— Halálozás. Hanusz István, Mindszent község egykori jóemlékű plébánosának hasonnevű unokaöccse, piarista tanár e hó 9-én Kecskeméten elhunyt. Temetése nagy részvét mellett e hó 10-én ment végbe s azon Mindszent község képviselőjében Veres Sándor bíró és Koncz Lajos főjegyző vettek részt, akik koszorút helyeztek a megboldogult ravatalára. Hanusz István halálával —

a papok énekével. Az öreg messze elkerülte a pusztító, zsolozsmát éneklő tömeget s eljutott Afrodité berkéhez, a víz partjára ahol szerelme suttogással jár a szellő.

Itt még csend volt. De már közeledett a zaj, mind közelebb, közelebb hallatszott, végre felharsant a háta mögött a katonák kiáltása. Az árnyas, virágos bokrok között vad erővel törtek utat az istennő templomáig és dübörögve rohantak el az öreg mellett. Sulyos faltörő kosokat cipeltek, barna testükön csillogott a verejték, amint izmos karjukkal nekilodították a pompás márványfalaknak. Beomlott a szentély fala is, ahol az örök tűz égett és az évszázados, rejtelmes félhomályt egyszerre elűzte az éles, sárga napfény.

Xantipposz ott állott a kavargó tömegben. Nem törődött vele senki. Révedezve nézte a pusztulást, szomorúsághoz nem szokott lelket nehéz zsidbadság fogta el. Keserű fájdalommal érezte, hogy most az ő világa dől romba, vége immár az életöröm országának.

Egy kis amfora hullott a lábai elé, amit a szentélyből vetettek barbár kezek. A bölcs felvette a drága művű, nemes formájú kis bronzkorsót, reszkető kezekkel rejtette el és keresztültörve magát a zugó tömegben, fáradt testtel, szomoruan vitte az istennő templomból való korsót, haza az ő boldog, pogány kis házába.

Ahol már szentelt rózsák illatoztak az oltáron.

mint hallatszik — a község némi örökségre számíthat, amelyet néhai plébánosunk Mindszenti községének hagyott oly föltétellel, hogy annak jövedelmét élete fogytáig az elhunyt piarista tanár élvezze.

— **Táncvigalom.** A Mindszenti Ifjúsági Önképzőkör ma esti táncvigalmára nagyban folynak az előkészületek. A buzgó rendezőség, melynek tekintélyes része szép és kedves kisasszonyokból áll, mindent elkövet, hogy községünk ezen legifjabb egyesületének első bálja fényesen sikerüljön. Ami előreláthatóan nem is fog elmaradni s ha figyelembe vesszük a valóban jótékony célt, a teljes sikert bátran megjósolhatjuk.

— **A csendőrök nősülési engedélyét** adta meg a honvédelmi miniszter egy rendeletével, amely szerint minden 3 évet leszolgált csendőr megnősülhet s ezzel összefüggőleg megengedte, hogy az utóbbi két év alatt — többnyire nősülési szándékból — kilépett csendőrök szolgálataikba visszaléphetnek.

— **Határok kiigazítása.** A községi határok kiigazítása fölött értekezletet tartottak e hó 9-én a községi kiküldöttek Szentesen, dr. Cicatricis Lajos alispán elnöklete alatt. Köztudomásu, hogy némely megyei község — lakosainak számához viszonyítva — aránylag csekély határral bír. Ennek folytán a lakosságnak nem ritkán nagy adóterheléssel kell megküzdnie, míg a szomszédos uradalmi községek adója aránylag kisebbnek látszik. Akik mélyebben belátnak e viszonyokba, azok előtt nyílt dolog, hogy az ily uradalmi községek terheiből a nagybirtokosok a látzólagos terheken kívül tetemes kiadásokkal vannak megterhelve rezsi kiadások címén. Nagyon természetes, hogy akik e körülmények fölül tájékozva nincsenek, azok rendszerint abban a meggyőződésben ringatják magukat, hogy az uradalmi községek adminisztrációja — a környékbeli községek rovására — aránytalanul kevésbé kerül. Ezen tudatból mozgalom indult ki, mely a nagyobb uradalmak távoleső területeinek a szomszédos kis községekhez való csatolását célozza. Ez volt a fentebb jelzett értekezlet tárgya. Megbeszélése annak, hogy miként lehetne a rossz helyzetű beékelt községhez a határos uradalmi községekbe annyit csatolni, hogy avval a kis területű községek megfelelőleg erősödjenek, anélkül azonban, hogy az uradalmi községek adminisztrációja a területvesztés által érzékenyen érintve volna. Az értekezlet elhatározta, hogy az erre vonatkozó adatok gyűjtését tovább folytatja s annak befejeztével konkrét javaslatot terjeszt a törvényhatóság elé.

— **Közgyűlés.** A „Mindszenti Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“ első evi rendes közgyűlése e hó 28-án tartja meg saját helyiségében. Az erre vonatkozó részletes értesítés lapunk hírdetései között található.

— **Baleset.** Babáczek Ede köztisztviselőben álló iparos polgártársunk felesége sajnálatos balesetnek lett áldozata e hó 6-án. Majsára igyekezett férjével a vásárra, de Kömpöc pusztá buckái közt kocsijuk a koromsötétségben felfordult s Babáczekné oly szerencsétlenül bukott ki a kocsiból, hogy lábát törte. Majsán az orvos kellő kötést alkalmazván, a súlyosan sérült asszony vasárnap került haza. Állapota javulás útján van.

— **Hosszú tél.** Sok a panasz a tél zordon volta és hosszúsága miatt, mely november 9-ike óta, alig egy-két napot kivéve, zordonsága mellett állandóan kitart. Nemcsak rakományos kertek ürültek ki a hosszú tél miatt, hanem a tüzelő anyag is minden-

felé megfogyott és a szegénység csak nehezen tűri a tél keserves viszontagságait. Hozzájárul még az is, hogy e hosszú tél csapadék hiányában is szenved és e miatt a vetések is pusztulásnak vannak kitéve, mert a mi kevés hó tél elején esett, újév után az is elveszett a földekről es a száraz fagyok mód nélkül sanyargatják, a varjak pedig pusztítják a takaró nélkül maradt gyenge vetéseket. Ami cseppet sem fokozza a gazdák reménységét.

— **Helyreigazítás.** András tetten ért egy zsebmetaszt és viszi a rendőrkapitány elé.

— **Mi a foglalkozása?** — kérdi a kapitány.

Csavargó (önérzettel): A két kezem munkája után élek.

András: Jelentem alásan, kapitány úr, hazudik a cudar; ennek az ifiasszonynak a zsebéből félkezével huzta ki a pénztárcát.

— **Mindszentieiek vállalata.** E hó 6-án versenytárgyalást tartott a szomszédos Hódmező-Vásárhely város a létesítendő tiszai rakpart földmunkájára. Mint értesülünk, a mintegy 40,000 koronát kitevő földmunkát Bozó János és társai helybeli jönevű földmunkások nyerték el. Reméljük, hogy azt a vásárhelyiek teljes megelégedésére el is fogják készíteni derék mindszenti munkásaink.

— **Leányszív.** Édes leányom, hát nem akarsz meghallgatni Jenő ur kérését?

— Nem.

— Pedig gazdag.

— Gazdagság nem boldogít.

— Csinos.

— Izlés dolga.

— Jó családból való.

— Van elég jobb család is.

— Szeret.

— Én nem.

— Minden barátnőd megirigyelne érte.

— Ugy? Meg kell még gondolnom a dolgot.

— **Az Epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymód után az emberiségre súlyos átokként nehezülő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógy sikerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona-utca 18. szám alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki kézséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Minden gyermekszobában hálával** kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitünő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió“, mely egyike a legjobb tápanyagkészítményeknek. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Gazdasági háziipari műhelyek vármegyénkben.** Az utóbbi években különösen vármegyénkben lendült fel nagy mértékben a mezőgazdasági háziipar. Azok az intézkedések, melyeket a földmivelésügyi minisztérium az utóbbi években tett, nagy mértékben szoktatták a munkásnépet a háziiparhoz és a megtartott gyakorlati tanítások mintegy négyezer tanult háziiparost képeztek eddig ki. Ezek a téren Mindszenten, Csongrádon Szentesen, Szegváron háziipari termelő szövetkezeteket létesítettek az idevaló munkások és valamennyi külön foglalkoztató műhelyt rendezett be, megfelelő eszközökkel. Da-

rányi Ignác földmivelésügyi miniszter a munkásügyi főosztály útján ezeknek a jóirányu szövetkezeteknek megfelelő állami segítyt engedélyezett.

— **A vonat kerekei alatt.** Kiss Antal sövényházi lakos a mezőkovácsházi állomáson lebukott az induló vonatról, melynek a kerekei alá került. A kerekek lemeztették a lábát a szerencsétlenül járt Kiss Antalnak, aki rövid szenvedés után meghalt. Megállapították, hogy felelősség senkit sem terhel, mert Kiss ittas állapotban bukott le a vonatról.

Irodalom.

— **Érdekes könyv jelent meg,** címe: **Életünk és nemünk.** Irta: Aszlányi Dezső. A munka címlapján azt hirdeti, hogy megoldotta az összes nemi problémákat és ezek között az oly fontos és érdekes kérdést: a fiú vagy leány kérdését. A szerző állítása szerint az tisztán számadatok alapján feljes biznysággal előre meghatározható, hogy mikor születik az anyának fiú- vagy leánygyermek. A szerző óriási horderejűnek tartja felfedezését, mert úgy véli, hogy az egész társadalom a jövőben ezeknek az elveknek alapján helyesen fogja a férfiak és nők egymáshoz való számarányát meghatározni. Ezenkívül még több érdekes tételt magyaráz a szerző, felmenti az összes szexuális vádlottakat, az öreg korokban szerelemre gyulókat, stb. s minden állításánál bizonyítékokra hivatkozik. A szerző munkáját nem száraz tudományos hangon, hanem élvezhető érdekes modorban adja elő. A munka ára 5 korona, kapható minden könyvkereskedésben, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a „Modern irodalom“ kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-ut 86.

Közgazdaság.

— **Megzápult borok.** Megtörténik, hogy az új boron záptojászag érezhető. Ez a borba került kénből ered. Az ilyen bort, ha a szag csekély, egyszerűen a csap alá tartott ciroksőprűn keresztül fejtjük le és gondoskodjunk arról, hogy a csapból a bor cseppekre törve ömöljön a fertályosba. Ezen esés alatt az a bűzös gáz, mely roppant illékony, a cseppekből beömlik a pince levegőjébe. És így a bor szaga megszűnik. Ha a záptojászag nagyon erős, akkor a bort lefejtjük olyan hordóba, mely hektóliterenként 5 gr. kénszeletet kapott. Ez a kénszelet meggyújtás után olykénes savvá alakul át, amelyben a bort vékony sugárban eresztjük át. Ez a kénsav a borral érintkezve átalakul kénné és vízzé. Az a néhány csepp viz szaporítja a bort, a kén pedig láthatatlanul apró por szemekben uszva maradt a borban. Ha most fejtés után három hétre a bort megderítjük, akkor a derítő szer ezeket a por szemeket magával ragadja a fenekére és a bor nemcsak tükrös, hanem szagtalan is lesz.

Heti piac.

Búza	24.80
Rozs	18.50
Árpa	17.00
Tengeri	15.00
Zab	16.00

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1909.

Fényképek

modern, művészi kidolgozással, jutányos áron készülnek Horváthné fényképész műtermében. Vasár- és ünnepnapokon fűtött műterem.

UGRON GÁBOR LAPVEZÉR

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb függetlenségi 48-as napilap. Cikkeit írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő.

Szerkeszti: Lándor Tivadar.

Előfizetési ár: Egy évre 16 K Félévre 8 K Negyedévre 4 K Egy óra 1.40 K Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: Budapest, VII., Miksa-u. 8., minden postahivatalnál és lapelárusítónál.

Meghívó.

„A MINDSZENTI HITELSZÖVETKEZET, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“ Igazgatósága közhírré teszi, hogy éves

Rendes közgyűlését

1909. évi február hó 28-án (vasárnap)

délután 4 órakor tartja meg az intézet helyiségében, mely alkalomra a tagok tisztelettel ezuton is meghívotnak.

Minden tag jogosult saját üzletrésze számaival együtt 5 drbig, írásos meghatalmazás mellett — más tagot is képviselni — még szavazás esetén is.

A „Mérleg-, Nyereség és veszteség-számla“ az üzlethelyiségben ki van függesztve, mit az érdekeltek hivatalos órák alatt megtekinthetnek; — ennek közzététele az „Országos Központi Hitelszövetkezet Értesítőjé“-ben eszközlötetett.

Tudatjuk egyidejűleg, hogy — tekintettel a már mutatkozott érdeklődésre — a hivatalos órák ezután vasárnap délelőtt 9—12-ig, és szerdán délután 2—4 óráig tartatnak.

A közgyűlés napirendje:

- 1) Mult évi üzleteredményről szóló jelentés tárgyalása.
 - 2) Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
 - 3) Mérleg megállapítása.
 - 4) Tiszta nyereségről való intézkedés.
 - 5) Az igazgatóság két tagjának választása.
 - 6) Felügyelő-bizottság három tagjának választása.
 - 7) Netaláni indítványok.
- Mindszent, 1909. február 7.

Az igazgatóság.

Meghívó.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK

1909. évi február hó 21-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXXIII-ik

évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém tisztelettel meghívni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1908. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A mérleg megállapítása, a nyeresény felosztása és a felmentvények megadása.
3. Tisztviselők javadalmazására igazgatósági javaslat.
4. Esetleg teendő indítványok.
5. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.

Kelt Mindszente, 1909. évi február hó 3-án.

Wimmer Béla,
könyvelő.

Vedres István,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

28. § A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, saját nevére irt részvényével igazolta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző napon a hivatal helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

Eladó birtok.

Pestmegyében, a kecskeméti határban egy 500 holdas birtok, mely kitűnő homokos fekete talajból áll, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett egy tagban, vagy apróbb részletekre parcellázva eladó, holdankint 400 koronáért. Bővebb értesítést ad Mindszente: Korom Falábu József.

Meghívó.

A MINDSZENTI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET

1909. évi február hó 28-án délután 2 órakor Mindszente, saját helyiségében (Schwáb Dávid-féle ház) XXI-ik (ujraalakulás IV-ik)

Rendes évi közgyűlést

tart, melyre ugy a régi, valamint az új tagok is, ezennel meghívotnak

Elintézendő tárgyak:

- 1) Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése 1908. évről.
- 2) Számadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
- 3) A tiszta nyeresény fölosztása iránti intézkedés.
- 4) Tisztviselők tiszteletdíjainak megállapítása.
- 5) Az igazgató, igazgatóság és felügyelő-bizottság újraválasztása.
- 6) Pénztárnok és könyvelő választása.
- 7) Egyéb tárgyalandó ügy a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatónál bejelentendő.
- 8) Netáni indítványok.

Mindszent, 1909. évi február hó 7-én.

Vitos Gerő,
igazgató.

JEGYZET. Az eredeti mérleg és zárszámadás, ugy az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vátnak kitéve és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Házi szappan

kitűnő száraz, 5—6 éves, kilogrammonként 80 fillérért kapható Diamant Vilmos házában Mindszente. 2—3

HIRDETMÉNY.

A Mindszenti Takarékpénztár

a helybeli két piactér közötti Ujvilág-féle saroktelken

■■■■ a Bertók-féle vendéglő átellenében ■■■■

Uj szék- és bérházat

szándékozik építeni.

E körülményt azzal hozzuk a t. c. közönség tudomására, hogy amennyiben kereskedő és iparos cégek, avagy mások, az emelendő épületben bérbe veendő üzleti helyiségekre, lakásokra igényt tartanának, ebbeli igényeiket az intézet vezetőségénél f. évi február hó végeig bejelenteni sziveskedjenek, hogy azok a tervek elkészítésénél tekintetbe vehetők lennének.

Kelt Mindszente, 1909. év január havában.

Az igazgatóság.

A MINDSZENTI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET 1908. évi Zárszámadata.

BEVÉTEL

Pénztári forgalom 1908. évben

KIADÁS

Lap-szám	MEGNEVEZÉS	K	f	Lap-szám	MEGNEVEZÉS	K	f
97	Pénztári maradvány 1908. január 1-én .	2524	25	25	Jutalékokra	361	34
73	Takarékpénztári betétből	12700	—	73	Takarékpénztári betétre	12700	—
83	Visszleszámított váltókból	640	—	83	Visszleszámított váltókra	20640	—
91	Takarékpénztári betét utáni kamatból	67	89	90	Visszleszámítási kamatokra	412	95
92	Átiratási díjakból	48	—	91	Adóra	381	86
93	Bírság-díjakból	301	82	92	Üzleti költségekre	937	01
95	Előlegek visszafizetéséből	3832	—	93	Vegyeesekre	277	09
„	Előlegek utáni kamatokból	2106	54	94	Tiszteletdíjakra	1781	47
96	Kölcsönök visszafizetéséből	26951	—	95	Előlegekre	36477	80
„	Törzsbetétekből	38101	60	96	Kölcsönökre	21302	—
97	Kölcsönök utáni kamatokból	8438	13	97	Pénztári maradvány 1908. decemb. 31-én	439	71
		95711	23			95711	23

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

Lap-szám	MEGNEVEZÉS	K	f	Lap-szám	MEGNEVEZÉS	K	f
	VAGYON				TEHER		
73	Takarékpénztári betét	5000	—	60	Tőkésített osztalék	12992	08
88	Felszerelések	30	—	79	Törölt heti betétek	217	02
95	Előlegek	57509	80	90	Tartalékalap	3464	29
„	Hátralékos kamatok előlegek után	1080	59	95	Előre bevett kamatok előlegek után	6	30
96	Kölcsönök	109178	—	96	Törzsbetétek	148877	60
97	Hátralékos kamatok kölcsönök után	888	89	97	Előre bevett kamatok kölcsönök után	836	09
„	Készpénz	439	71	89	Nyeremény-áthozat 1907. évről 3:57		
					Folyó évi nyeresemény egyenlege 7730.04		
		174126	99		Összes nyeresemény	7733	61
						174126	99

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla

KÖVETEL

Lap-szám	MEGNEVEZÉS	K	f	Lap-szám	MEGNEVEZÉS	K	f
	VESZTESÉG				NYERESÉG		
88	Leírás felszerelésekből	10	—	91	Takarékpénztári betét utáni kamat	67	89
90	Tartalékalap utáni kamat	165	—	92	Átiratási díjak	48	—
„	Visszleszámítási kamat	560	95	93	Bírság-díjak	301	82
91	Adó	381	86	95	Előlegek utáni kamatok	2533	24
92	Üzleti költségek	937	01	97	Kölcsönök utáni kamatok	8892	47
93	Vegyeesek	277	09	89	Nyeremény-áthozat 1907. évről	3	57
94	Tiszteletdíjak	1781	47				
89	Nyeremény-áthozat 1907. évről 3:57						
	Folyó évi nyeresemény egyenlege 7730.04						
	Összes nyeresemény	7733	61				
		11846	99			11846	99

Mindszent, 1908. december hó 31-én.

Karaszka Kálmán
könyvelő.Pánczél Károly
aligazgató.Vitos Gerő
igazgató.Apró Ferenc,
pénztáros.Gyovay András,
ig. tag.Keresztes Áron,
ig. tag.Elekes Lajos
ig. tag.Taar Lajos
ig. tag.Kardos István,
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Mindszent, 1909. évi február hó 7-én.

Keresztes Ferenc,
f. b. tag.Lipták Jenő,
f. b. tag.Wimmer Károly,
f. b. elnök.Zánthó Kálmán,
f. b. tag.Pölös Mihály,
f. b. tag.

A Mindszenti Takarékpénztár 1908. évi Zár számadása.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1908. évi december hó 31-én

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V A G Y O N	Összeg		Főkönyvi lapszám	T E H E R	Összeg	
		K	f			K	f
104	Pénztár-számla	31754	29	6	Alaptőke-számla	120000	—
99	Leszámitolt váltó-számla	482031	75	7	Tartalékalap-számla	30000	—
107	Jelzálog-kölcsön	208922	35	8	Külön tartalékalap-számla	20000	—
100	Kötvény-kölcsön	128236	—	119	Betét-számla	729545	77
43	Giro	600	—	103	Heti betét-számla	13	—
20	Intézeti ház	14000	—	115	Heti betét I. csoport	36096	25
21	Beszerzési	400	—	121	Heti betét II. csoport	4113	46
120	Folyó	63650	28	106	Osztalék-számla	1090	—
87	Értékpapir	11000	—	70	Jótekonycél-számla	477	88
48	Ingatlan	3315	78	13	Üzleteredmény-számla	15638	08
83	Pálosi ingatlan	6646	67		Át hozat 1907. évről 64.38 folyó évi . . . 15573.70		
86	Előleg-kölcsön	6301	—				
	Óvás-díj	116	32				
		956974	44			956974	44

TARTOZIK

Veszteség-nyereség-számla 1908. évi december hó 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V E S Z T E S É G	Összeg		Főkönyvi lapszám	N Y E R E S É G	Összeg	
		K	f			K	f
113	10 % betét kamat adó	2983	30	117	Váltó-kamat	37814	80
110	Betét kamat	28409	50	122	Kölcsön kamat	23286	84
79	Heti betét kamat	1437	68	101	Késedelmi kamat	59	06
97	Vizleszámitolt váltók kamata	416	94	93	Részvényátirási díj	32	—
94	Kamat-térítés	162	73	112	Kezelési díj	476	80
80	Illeték	254	33	62	Ingatlan jövedelme	150	—
116	Folyó költség	5368	39	98	Értékpapir-kamat	450	—
78	Adó	3062	89	102	Intézeti ház jövedelme	301	88
114	Tiszti és szolga fizetés	5179	88	111	Folyószámla-kamat	1122	56
49	Leírás	1182	92	123	Előleg kölcsön-kamat	338	32
13	Üzlet-eredmény	15638	08	13	Üzleteredmény-át hozat 1907. évről	64	38
	Át hozat 1907. évről 64.38 folyó évi . . . 15573.70						
		64096	64			64096	64

Mindszent, 1908. évi december hó 31-én.

BÜCHLER GÁBOR
pénztárnok.VIGH GYULA
igazgató.WIMMER BÉLA
könyvelő.Hám János, Szilágyi Ferenc, Tábit Lukács, Keresztes Ferenc, Stern Salamon, Mihály János, Koncz Lajos, Grüner Géza,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Ezen mérleg- és veszteség-nyereség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segéd-könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek találtuk.

Mindszent, 1909. évi február hó 7-én.

Keresztes Nagy Sándor,
f. b. tag.Antal András,
f. b. tag.Schwartz Lipót,
f. b. elnök.Pánczél Károly,
f. b. tag.Keresztes Áron.
f. b. tag.